

Irungo
euskarazko
hamabostekaria

Irrunero

392

Martxoak 1, 2021

- 2 Irun Atzo Irun Gaur
- 3 Solas Jolas
- 4 Kale Dor Kayiko
- 5 Emakume ijito erreferenteak
- 6 Txingudiko espazio naturalak
- 7 Sutea
- 8 Kirolak: Espainiako Atletismo Txapelketa

- 9 Kirolak: Naroa Zubimendi eta Itxaso Goikoetxea
- 10 Iñaki Garrido
- 11 Haurren lanak / Denbora-pasak
- 12 Gazteen lanak
- 13 Beti gazte: Bidasoaldeko bitartekaritza zerbitzua
- 14 iGazte
- 15 Agenda

caser
residencial

INFORMA ZAITEZ!

**Adineko pertsonentzako
egoitzak**

EGONALDI IRAUNKORRAK

ALDI BATERAKO ECONALDIAK

- FAMILIAREN ATSEDENERAKO
- ERREABILITAZIO, OPERAZIO ONDOKOAK
- GAIXONDOKOAK

Gluzkoako Foru Aldundiarekin eta Pirineo Atlantikoko Departamenduarekin hitzartuak

Caser Anaka - Anaka kalea 8- IRUN - 943 66 77 80.

Caser Betharram - Zubieta kalea 161 - HONDARRIBIA 943 64 71 69

IRUN - Mercado de Ganado

Orain dela 100 urte "El Bidasoa" aldizkarian publikatutako artikuluek garai hartan albiste ziren gertaerak irudikatzen dituzte. 1921eko martxoaren 6an argitaratutako aldizkariaren lehen idatzian aspaldi Colón pasealekuko trenbide zubia argiztatzeko kale-argiak ipintzea adostu zela gogoratzen da, oraindik hiriko argiztapena hobetzeko lan horiek aurrera eramane ez badira ere. "Versos romanticos. Flores marchitas" liburua Yolé-k hainbat bertso erromantiko biltzen ditu. RE-LA-MI-DOK bere idatzian eskualdeko irakasleen soldata baxuak salatzen ditu bere idatzian. Jarraian, Txori Txilik "Ijitokeriak" testuan, euskaraz idatzitako testuan ijito familia baten istorioa kontatzen du.

Kirolkronikan txapelketa erregionalaren emaitzak laburbiltzeaz gainera, "Futboleras" atalean semifinalen inguruko xehetasun guztiak ematen dira. "De Fuenterrabía" izenburuak aurreratzen duenez, aldizkari hurrengo artikuluan Puntaleko zabalza berria salerosteko aukera aztertzen da. "Charlas Femeninas" atalean emakumeek idatzitako testuak argitaratzen dira.

"Irún por dentro" titulua daraman idatzian Irungo kaleek behar dituzten berrikuntza lanak zerrendatzen ditu Juan de Urantzuk. Ondoren, Juan Mocerrea y Arrillagaren heriotza jakinarazten da, bere bizitza eta lorpenak laburbiltzen dituen artikulua batean. "En propia defensa" tituluaren El Reporter Adolfo Bienabek aldizkariaren aurreko zenbakian argitaratutako idatziari erantzuten dio. Hurrengo idatzian "La fiesta del árbol" bezala ezagutzen den ospakizuna arratsalde horretan bertan ospatuko dela jakinarazten da, antolatuko diren ekitaldiak aipatzeaz gainera. Publizitatez betetako azken orrialdearen aurretik, zenbakia azken udal bilkurako erabakiak zerrendatzen amaitzen da.

ARGAZKIAK:

G41323: La Salle eskolako ikasle taldea 1910. urtearen inguruan ateratako argazkia.

G48940: Ganadu azoka Urdanibia plazan XX. mendearen hasieran.

G28371: Zuhaitzaren jaia Irunen.

Martxoaren 12an amaitzen da 2021eko Solas-Jolas programan izena emateko epea

Irungo Udaleko Euskara Arloak 2021eko Solas-Jolas programa aurkeztu du. Lehen txanda uztailearen 5ean hasi eta uztailearen 30ean amaituko da, bigarrena, berriz, abuztuaren 3tik 31ra bitartekoa izango da. Horrela, 2006. eta 2011. urteen artean jaiotako haurrek izango dute programan parte hartzeko aukera.

Miren Echeveste Euskara ordezkariek adierazi duenez, "Solas Jolas udalekuen helburua da euskararen erabilera sustatzea eta hizkuntzarekiko haurren jarraia hobetzea". Euskara ordezkariek azaldu duenez ekimen honi esker, haurrek euskara modu naturalean eta entretenigarrian praktikatzeko aukera dute. Hala ere "osasun-egoera ezegonkorra denez, pandemiaren bilakaeraren arabera, unean uneko agintari eskudunek zehaztutako neurriak eta protokoloak aplikatuko dira, eta familiei jakinaraziko zaizkie", argitu du Echevestek.

Solas Jolas programaren antolaketarako, hobe beharrez zenbait aldaketa egin dira aurtan. Batetik, aurtan ez da bigarren aukeraketa edo "errepeka" egingo. Hortaz gain, aurre-izenematea egitean ikastetxe bat edo bi aukeratu ahalko dira eta zozketan plaza lortuko ez dutenak ikastetxe bakoitzeko zain zerrendetara pasatuko dira. Gainera, haur guztiak ikastetxe guztietan parte hartzeko izango dute.

Aurtengo edizioko beste berrikuntza esanguratsuetako bat txandek hilabeteko iraupena izango dutela da. Bestetik, hilaren lehenengo lan egunean begiraleak bakarrik arituko dira, eta egun horretan gurasoek izango dute aukera ikastetxera joateko eta begiraleak ezagutzeko, 12:30etik 13:00etara, baina hortik aurrera hilabetea bukatu arte hartuko dute parte haurrek. Era bean, Euskara arlotik gogorarazi denez erabiliko den hizkuntza euskara da, beraz, haurrek euskara maila ego-

kia izan beharko dute ahozko erabileran, ongi moldatu beharko dira bai hezitzaileekin eta baita bere taldeki-deekin ere.

Parte hartzeko aukerak

2021eko udan egiteko den Solas Jolas programan 2011tik 2016ra jaiotako haurrek parte hartu ahalko dute, hau da, Haur Hezkuntzako 4 urtekoen gelatik Lehen Hezkuntzako 4. mailara bitartean daudenak. Hortaz gain, Irunen erroldatuta dauden edo, nahiz eta beste udalerri batekoak izan, Irunen ikasten ari diren haurrak izan beharko dira. Era berean, 2009an eta 2010ean jaiotako haurrak badira eta aipatutako mailetako batean badaude edota 5. edo 6. mailan egonda dibertsitate funtzionala duten haurrek Solas Jolas programaren edizio honetan parte hartzeko aukera izango dute.

Dibortziatuta edo legez bananduta dauden gurasoen seme-alaben kasuan, nahiz eta Irunen erroldatuta ez egon, uztaile edo abuztu osoan zaintza duen gurasoa Irunen erroldatuta baldin badago, zaintzapeko hilabetean parte hartzeko aukera izango dute. Horretarako epaitegiko sententzia edo ziurtagiria aurkeztu beharko du interesatuak.

Aurre-izenematea eta erreklamazio epea

Solas Jolas 2021 udalekuan parte hartzeko aurre-izenematea martxoaren 1etik 12ko 14:00ak arte egin beharko da. Aurre-izenematea egiteko bide ezberdinak daude: www.irun.org web orriaren bitartez, SACeko autozerbitzu terminaletan egunero 8:00etatik 22:00etara, edo 010/ 943 50 51 52 telefonora deituta astelehenean ostiralera 8:00etatik 19:00etara.

Aurre-izenematea egitean, programan parte hartu nahi duen hauraren izen-abizenak, helbidea, posta elektronikoa, harremanetarako telefonoak, aukeratutako

txanda (uztaile, abuztua edo biak), ikasten ari den ikastetxearen izena eta maila, Solas Jolaserako aukeratu-tako ikastetxea/ak eman beharko dira. Horretaz gain, haurrak dibertsitate funtzionala duen ala familiak DBE (Diru-sarrerak Bermatzeko Errenta) kobratzen duen zehaztu beharko dute. Izan ere, DBE kobratzen duten familiei % 75eko deskontua egingo zaie prezioan. Zozketari begira, anai-arreben kasuan, besterik esan ezean, zozketan elkarrekin parte hartuko dutela ulertuko da.

Zozketa eta behin betiko izen-ematea

Zozketarako onartutako behin-behineko zerrenda www.irun.org webgunean jarriko da martxoaren 22an. Horretaz gain, 010/943 50 51 52 telefonora deituta ere kontsultatu ahal izango da. Zerrendak kontsultatzea garrantzitsua da eta akatsen bat izanez gero, horren berri ematea Euskara Arloari. Erreklamatzeko epea martxoaren 22tik 26ra izango da. Horren ondoren, martxoaren 31n zozketarako behin betiko zerrendak argitaratuko dira.

Plazak apirilaren 12an zozketatuko dira eta emaitzak egun horretan 15:00etatik aurrera argitaratuko dira. Irungo udalak plaza eskuratu dutenei posta elektronikoko bat bidaliko die behin betiko izenematea egiteko beharko duten inskripzio-kodearekin eta erabili beharko duten loturarekin. Lotura horretan sartzeko Irun Txartela erabili beharko da.

Behin betiko izenematea Interneten bidez egin beharko da apirilaren 19tik 30era bitartean SAC24h zerbitzuaren bitartez (www.irun.org/sac), edo Autozerbitzu terminaletan (SAC Herritarra Atenditzeko Zerbitzua, Anaka eta Ventasko Kutxabank, Palmera Montero gunea) egunero 8:00etatik 22:00etara; apirilaren 30ean salbu, izan ere, egun horretan 14:00 arte egin ahalko baita.

Ikastetxe eskaintza zabala aukeran

Aurtan uztailean Haur Hezkuntzarako eskainiko diren ikastetxeak hauek dira: Belaskoenea, Dunboa, Elatzeta, Lekaenea eta Toki Alai. Lehen hezkuntzan, aldiz, Belaskoenea, Dunboa, Eguzkitza BHI, Elatzeta eta Lekaenearen artean aukeratu ahalko da. Abuztuaren, berriz, Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntzarako Dunboa izango da eskainitako ikastetxe bakarra.

Prezioei dagokienez, Familia-unitateko kide bakoitzeko prezioa 72,85 eurokoa izango da haur eta hilabete bakoitzeko. Familia-unitateko 2 kide txanda berean apuntatuz gero 58,25 euro ordainduko dira haur eta hilabete bakoitzeko, 43,70 euro 3 kideren kasuan eta 29,10 euro 4 haur ego gehiagoren kasuan. Hortaz gain, DBEen onuradunak diren familiek 18,21 euro ordainduko dituzte haur eta hilabete bakoitzeko, kuota orokorraren % 75eko hoberia aitortuz.

IRUNERO

Erredakzioa eta maketazioa:

Ainara Berges
Joseba Arozena

erredakzioa@irunero.eus
irunero@irunero.eus

Erakunde honek Irunero diruz laguntzen du:

Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kultura Sailak
(Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak)
diruz lagundua:

Argitaratzailea:

837 comunicación y publicidad S.L.
www.837comunicacion.com

ISSN: 1134-0606

Lege gordailua: SS-230-94

Tel: 943042052

Webgunea: irunero.eus

Erakunde honek Irunero diruz laguntzen du:

- ✓ Salmenta-Alokairuak
- ✓ Promozio berriak
- ✓ Aholkularitza

Beraketa kalea, 17 • 20302 IRUN • Tel: 943 626585
info@inmobiliariaolaizola.com
www.inmobiliariaolaizola.com

Ijitoen onarpen eta errespetuan oinarritzen da Kale Dor Kayiko elkartearen lana

Kale Dor Kayiko elkarteak ijitoak gainerako herritarrak bezala, eskubide eta betebeharrinekin bizi daitezela lortzeko helburuarekin lan egiten du. Horretarako, formazio akademikoaren garrantzia zabaldu, gizartearen parte-hartzea sustatu eta balioetan oinarritutako heziketa lortzeko lan egiten dute elkarteak kideek. Elkartearen egoitzetako bat Irunen kokatu dago, Lope de Irigoien kaleko 27. zenbakian. Ainara Pina eta Palmira Dualek elkartearen proiektuak eta baloreak azaldu dituzte.

Nola sortu zen Kale Dor Kayiko elkarteak?

Kale Dor Kayiko elkarteak 1989. urtean sortu zen Bilbon, "Tio Manuel" izenaz ezaguna den ijito erreferentearen ekimenez. Sorreran elkartearen hezkuntza arloko ijito familiarik, ikasleak eta irakasleak laguntzeko asmoarekin sortu zen, arlo honen inguruan sortutako zailtasunen aurrean babesa emateko. Familia ijitoei haurrak eskolatzearen garrantzia ohartarazteaz gainera, irakasleen artean ijitoen kultura eta ohiturak azaltzen lagundu zuen.

Irungo egoitza, berriz, noiz sortu zen?

Gipuzkoa eta Irunen, aldez, elkartearen jarduera 2006. urtean hasi zen. Horrela, eskolako programarekin lanean hasi ginen. Hain zuzen ere, programa horretan Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza sailarekin elkarlanean lan egiten dugu. Programak "Opre Roma" izena du, erromaniaraz, ijitoen jatorrizko hizkuntzan, "eutsi goiari" edo antzeko esanahia duen esaldia. "Opre Roma" programak bi helburu nagusi ditu. Batetik, ijitoen eskola arrakasta ziurtatzea, hau da, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako titulua lortzea eta, horren ostean, bestelako ikasketekin jarraitzea, hala nola, erdi-mailako zikloak edo Batxilergoarekin. Kale Dor Kayiko elkartearen garbi dugu egoera marjinaletatik ateratzeko prestakuntza on bat izatea fun-

Integrazioa laguntzeko, oraindik gizartearen aldatu beharrekorik ikusten duzue?

Bai, adibidez, egun lana aurkitzea oso konplikatuagoa da eta ijitoentzat oraindik gehiago. Izan ere, oraindik gizartearen ijitoen inguruko aurreiritzi asko zabaldurik daude. Hortaz gain, ijito herria ezagutarazteko beharra ikusten dugu, onartua eta errespetatua izan dadin. Gu-txiengo bat izanik, zaila da egoera honi buelta ematea eta gutxietsitako herria dela uste dugu. Ijitoak ulertzeko ijito herriaren jatorria eta baloreak ezagutzea ezinbesteko ikusten dugu. Horretarako, partaidetza ireki eta elkarbizitzaren garrantzia ulertzea funtsezkoa da.

"Opre Roma" programaren bitartez, ekola-errendimenduaz gainera, elkarbizitza sustatzen da?

Bai, halaxe da. Zentzu horretan, Berritzeguneak gure esku-hartzeak non behar diren jakinarazten digu eta beharren arabera gure ekarpena desberdina da. Batzuetan gela barruko laguntzak ematen ditugu irakasleekin batera, besteetan, berriz, banaketa tutoretzetan elkarriketa motibagarriak eskaintzen ditugu, horretarako, ijito erreferenteen adibideak erabiliz. Era honetan, formazioarekin loturiko eredu ezberdinak erakutsiz ikasleen motibazioa handitzea errazagoa da. Gainera, bazkalosteko patioan jolasak antolatu ohi ditugu, eskolako erretortzia eskaintzen dugu, Bidelaguna programan parte hartzen dugu. Hortaz gain, familia eta ikastetxearen arteko bitartekari lana egiten dugu, seme-alabentzako helburua ikastetxearekin partekatu dezaten.

"Egoera marjinaletatik ateratzeko prestakuntza on bat izatea funtsezkoa da"

Palmira Dual, Kale Dor Kayiko elkarteak ordezkarria

"Azken urteetan ijitoen bazterketarekin amaitzeko pausu garrantzitsuak eman direla uste dugu"

Ainara Pina, Kale Dor Kayiko elkarteak ordezkarria

Hortaz gain, sustapenarekin loturiko proiektuak daukazue?

Sustapenarekin loturik erromaniaraz "Karipen" izeneko programa dugu, ijito herriari protagonismoa eman eta ezagutarazteko. Euskaraz hitz horrek eroso egotea esan nahiko luke. Orokorrean, ijitoen kultura eta ohiturak zabaltea da helburua, ipuin kontaketa, bideo proiektuak antolatu eta horien inguruko gogoetak egiten ditugu, jokoak antolatu edo ijitoen historia laburbiltzen duen komiki baten bitartez. Adinaren arabera mota desberdinetako jarduerak antolatzen ditugu.

Formazioarekin loturiko material berezia eskaintze duzue?

Bai, batez ere, ijitoak ezagutzeko lagungarria dena. Formatu desberdinak baliatzen ditugu horretarako, hau da, marrazkiak, eskulanak, komikiak, CD interaktiboak, ... Horrela, gaiari protagonismoa ematea lortzen dugu.

Sara Ferreruela, Irungo 38 urteko emakume ijitoa, beste emakume ijito batzuei ametsak betetzen eta berdintasunerako bidean aurrera egiteko laguntzen saiatzen ari da.

"Ezagutzea eta ez epaitzea", "Emakume ijitoak bideak irekitzen ari gara, oso garrantzitsua da familiaren eta gizartearen babesa izatea, gure aniztasun handia ezagutu eta aitortu behar baitu, ikustaraziz; gero eta indar handiagoz egiten dugu, etorkizun hobe sortzen dugu, soberan ditugu gaitasunak, baina, horretarako, azalazteko eta garatzeko aukera eman behar digute. Beharrezkoa da ezagutzea eta ez estereotipoak jarraituz epaitzea".

Esaldi horretan azpimarratzen du emakume ijito askori aukerak eman dakizkiekeela.

Sarak prestakuntzaren eta bere kulturaren sustapenaren aldeko apustua egiten du, gizarteratzeko bidean aurrera egiteko oinarri gisa.

Lehen Hezkuntzako etapa Gaztelu-Zahar ikastetxean egin zuen (Toki Alai LHI) eta bigarren hezkuntzako ikasketak Santa Elena institutuan egin zituen (gaur egun Eguzkitza BHI). Txikitzen, besteei laguntzeko lan egitea zen bere ametsa, amaren laguntzarekin, eta hainbat zailtasun gaindituz, DBHko titulua lortu zuen.

Gero, zailtasunak izan zituen ikasten jarraitzeari edo ez jarraitzeari buruz, eta, garai hartan hurbilean zituen pertsoneri esker, Chelo amak, bidea ireki zionak, Olga amak, ikasketei eta haren etorkizunari buruzko gogoeta eginarazi zizkion. Santa Elena institutuko Elena izeneko

Berdintasuna elkartearen oinarritzko balioetako bat da?

Berdintasunaren gaiari Kale Dor Kayiko elkartearen garrantzi handia ematen diogu. Izan ere, gizon zein emakumeek eskubide eta aukera berdinak izan ditzaketela erakutsi nahi dugu. Horrela, emakumeak etxetik atera eta lan bat aurkitzeko aukera izan dezaten. Horrela, emakumezkoek hartutako erabakiak babestu nahi ditugu, gizonengatik eta gizartearen ulertuak izan daitezten.

Zeintzuk dira elkartetik aurreikusten dituzuen hurrengo ekintzak?

Etorkizun hurbilean pandemiarekin bizi beharko dugu, baina, argi dugu egoera horrek ez duela gure elkartearen jarduerara oztopatuko. COVID-19aren ondorioz gure lana murriztu den arren, telefonoz, bideo-dei edo beharrezkoak diren baliabide guztiak erabiltzeko prest gaude gure zerbitzua eskaintzen jarraitzeko aukera izateko. Hortaz gain, bulegoan aurrez aurre egiten ditugun hitzorduetan segurtasun eta higiene neurri guztiak errespetatzen ditugu. Momentuz, taldeko dinamika antolatzea ezinezkoa bada ere, gure esku dagoen lan guztia egiten jarraitzeko prest gaude. Gainera, hiriko ikastetxeetan hitzaldi asko hitzartuta dauzkagu. Etorkizunean, eskolatik kanpo elkartearen jarduerak zabaltea gustatuko litzaiguke, gure lana bizitzeko beste esparru batzuetara zabaltzeko.

Etorkizunean ere elkartearen lana beharrezko izango dela uste duzue?

Bai, momentu honetan argi dago beharrezkoa dela gutxinaka urratsak ematen goazelako. Baliteke etorkizunean bazterketa soziala guztiz amaitzea eta ijitoak gizartearen guztiz integratuta egotea, hori da gure nahia. Hau da, guztiok aukera berdinarik izatea, guztizko lan eta gizarte inklusioa lortzea sekulakoa litzateke eta hori lortzeko aurretik oraindik erronka asko dauzkagu.

Emakume ijito erreferenteak etorkizuneko erronkei aurre egiteko

irakasle batek, harengan sinistu eta zituen gaitasunak ikusarazi zizkion. Plaiaundi institutuan derrigorrezko ikasketak egiten jarraitzea erabaki zuen, lan-arloko kudeaketaren erdi-mailako gradu bat eginez, ondoren, beste adar batzuekin batera osatu zuena.

Geroago, bere familia osatzea erabaki zuen, eta, gaur egun, bi alaba ditu, eta haiei laguntzen die, eta ikastea eta etorkizunerako prestatzea nahi du. Gaur egun, lan egiten duen emakume-elkartearen beharrezkoen arabera prestatzen jarraitzen du. Argi uzten du emakume ijitoa ijito familia baten oinarria dela, "bere herriko balioak, ohiturak eta kultura transmititzen dituen; azken hamarkadetan, emakume ijitoa bere komunitatea aldatzeko motorra bihurtu da, gizartearen eremu guztietan presentzia izatea nahi du, estereotipoak haustea eta berdintasunaren eremuan aurrera egitea". Baina, batez ere, Sara erreferentea da neska, gazte eta emakume ijito askorentzat. Erreferentziako beste gazte eta emakume ijito batzuekin batera, ikastetxeetan jarduerak egiten dituz lehen eta bigarren hezkuntzako ikasleak motibatzen, eta arreta berezia jartzen du neska eta mutil ijitoengan, ikasten jarrai dezaten eta haien ametsak errealitate bihurtu ditzaten. Emakume ijitoak gizartearen duen ikusgarritasuna ere aldarrikatzen du, eta beste emakume batzuekin batera hainbat jardueratan parte hartzen du, elkarrengatik eta ahalduntze espazioak bilatuz, adibidez, martxoaren 8an, emakumearen egunean. Badaki zer aurrerapauso eman diren azken urteotan berdintasunerantz, baina, era berean, badaki oraindik bide luzea egiteko dagoela, lanean jarraitu behar dela eta guztion ardura dela hori lortzeko urratsak ematea.

Kale Dor Kayiko elkarteak idatzitako testua

Iñaki Garrido Yerobi Heraldika eta Genealogiako Madrilgo Errege Akademiako lehen kide irundarra da

2021eko urtarrilean Iñaki Garrido Yerobi Heraldika eta Genealogiako Madrilgo Errege Akademiako kide gisa sartzea lortu zuen. Kide izateko "Nafarroako Erresumako nobleziaren merezimenduak (XIV-XIX. mendeetan)" lana aurkeztu zuen, ostean, Ramiro de Iturralde babestutako liburu batean argitaratu dena. Egun Baskoniako Ikerketa Historiko eta Genealogikoen Fundazioaren sorreran parte hartzen ari da.

“Gai ezezaguna da eta orain arte Nafarroan egin gabeko kontua zen”

Duela gutxi Heraldika eta Genealogiako Madrilgo Errege Akademiako kide bezala onartua izan zara. Berri pozgarria izango da zuretzat?

Bai, gainera akademian sartzen den lehenengo irundarra izanda oraindik gehiago. Berri pozgarria da eta historiagile batentzat oraindik gehiago.

Akademian sartzeko tesina aurkeztu duzu. Zeri buruzko lana egin duzu?

Eserlekua hartu ahal izateko ikerketa lan bat aurkeztu behar da. Behin argitaratuta lana defendatzea tokatzen da, hogei minutuko ekitaldia da eta ziurrenik ekaina edo uztailera hilabetean egingo dena. Berez liburua eta lana jada eginak daude.

Lana amaituta, erraza izan da liburua formatuan argitaratzea?

Ikerketak egiterakoan, behin ideia guztiak buruan izanda, zailena ideia guzti horiek paperean islatzea da. Gainera, gai berezi eta askorentzat ezezaguna denez, oraindik konplikatuagoa da. Kontuan izan lanak bi metro zabaleko zuhaitz genealogikoa daramala, eta hori paperean egitea bere zailtasunak ditu.

Nondik datorriz gai honekiko zaletasuna?

Gaztea nintzenetik. Hamalau edo hamasei urte nituenetik familiako kontuak, leinuak eta memoria historikoa berreskuratzeko interesa izan dut, ondorioz, nire ikerketak historia arloa bideratzea erabaki nuen, gai horien inguruan lan egiteko.

Irundarra jaiotzez, baina, lanak Nafarroarekiko lotura estua erakusten du?

Txikitatik udarak Garesen pasatzen nituen eta Nafarroa ezagutu eta disfrutatzeko aukera izan nuen bertan. Ondoren, Iruñean lan egin eta orain doktoretza amaitzen ari naiz bertan. Beraz, bai, harreman oso estua izan dut.

Noblezia tituluek garrantzia galdu dute egun?

Bai, egun garrantzi hori erabat galduta dago. Titulu horiek hor jarraitzen dute, batzuk ezagunak dira, beste batzuk ez. Egun alboan duke edo markes bat izan dezakegu konturatu gabe, garrantzirik ematen ez zaiolako. Lekuaren arabera garrantzia erlatiboa da, Madrilen, esaterako, noblezia tituluren bat duen pertsona bat hiltzen denean, eskelan tituluak aipatzen dira.

Nolako interesa piztu dute ikerketaren emaitzek?

Jendeak gaiarekiko interesa erakutsi du, kontu ezezagunak direnez, gizartean nobleziaren inguruko kluxe orokor batzuk zabaldu daude eta jendeak gaiarekiko ezjakintasun handia du. Askotan horrelako titulu bat izateak atzetik dauzkan betebeharren inguruan ezer gutxi daki jendeak. Azken finean, familia kontuak dira eta badira arrazoi ideologikoengatik tituluak ukatzen dituzten pertsonak.

Noblezia tituluekin loturik, Irungo hiriarekin loturiko adibiderik bururatzen zaizu?

Bai, badira zenbait adibide. Amerikan sortutako Valle de Santiago markes titulua Berrotaran familiarena da. Bestetik, Irunean oso lotuta dagoen beste titulu bat Murilloko markesatua da. Jatorriz nafarrak dira, baina, XIX. mendean Irunera bizitzera etorri ziren. Nicolas Grendiain errepublikanoaren abizena nahiko ezaguna da, Murillo el Cuende markesaren semea eta XX. mendean erdialderaino titulua mantendu zen. Titulua galdu ostean, beharrezko zergak ordainduz berriro berreskuratu zen. Markesa hil zenean, familia errepublikanoa zenez semeek ez zuten tituluz ezer jakin nahi eta familiako bete kide batzuei pasa zen titulua.

Beste ikerketaren bat hasteko gairik bururatu zaizu?

Bai, gai asko daude eta proiektu guztiz ezberdinak dira. Azaroan Bortziriko nobiliarioa argitaratu genuen. Gure ideia, ahal den neurrian, Baztanen ere horrelako proiektu bat aurrera eramatea da. Azkenean, proiektu interesgarri asko daude, gure arbasoak ezagutu eta hemengo gizarte sistema nolakoa zen ezagutzera ahalbidetzen duena, beraz, beharrezko ikerketak dira.

Nafarroako Enrique III.aren armariak (Francziako IV.ena) Javier Timmermans de Palmak Villapiente de la Peña markesak utzitako irudia.

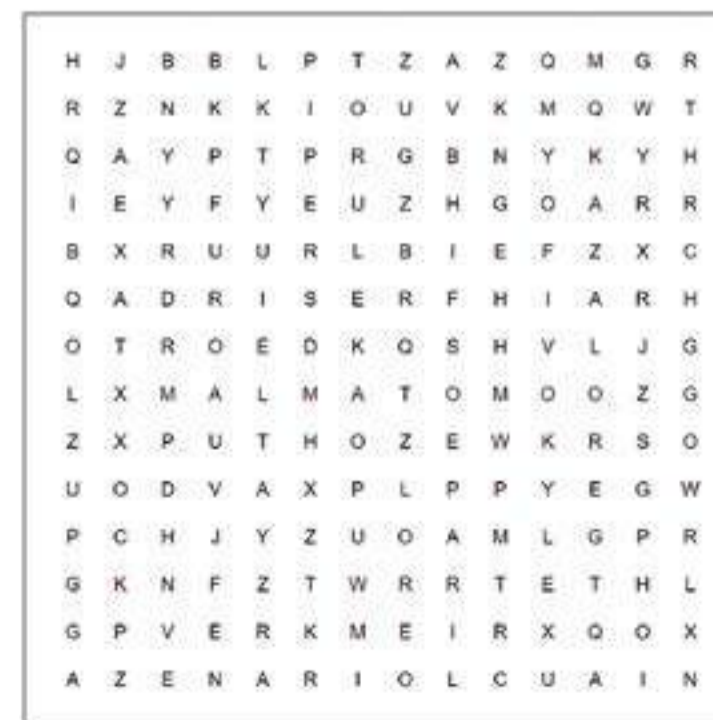
BELASKOENEA LH3

BELASKOENEAN URTAROAK LANTZEN (3. MAILA)

Denbora-pasak

7 hitz: Barazkiak

				3					
7				1					9
5	9			4			1		8
3		9		6	1				5
					2	6			4
6		2	5			9			3
	7			4	5				
2	3	4		1					
								7	

Azenario, piper, azalore, baratxuri, leka, erremolatxa, porru

- Aurrez aurre: Irungo CBA liburutegi berria
 - Telefonoz: 943 50 54 44 / 943 50 54 40
 - Posta elektronikoz: igazte@irun.org
 - Webean: www.irun.org/igazte
 - WhatsApp bidez: 607 771 173

LANNNAHI: Euskara dohainik ikasteko aukera

Irungo Udal Euskaltegiak abian jarriko du LANNNAHI programaren hirugarren txanda. Langabezia egoeran dauden pertsonen begirakoa da programa eta, haren bitartez, euskara debalde ikasteko aukera ematen da.

Hirugarren txandako ikastaroa apirilaren 12an hasi eta ekainaren 22an bukatuko da.

Ikastaroak, printzipioz, aurrez aurreko eta urrutiko jarduna uztartuz eskainiko dira. Ikasle eta langileen segurtasuna eta osasuna bermatzeko beharrezkoak diren prebentzio neurriak hartuko dira, eta izena emandako ikasle kopuruaren arabera, beharrezkoak diren egokitzapenak egingo dira.

LANNNAHI programan izena eman nahi dutenek izen-ematea internet bidez egin beharko dute, martxoaren 1etik 11ra, SAC24h (www.irun.org/sac) zerbitzuaren bitartez Irun Txartela edo beste ziurtagiri digital batzuk erabiliz (NAN elektronikoa, IZENPE txartela...), eta hori ezinezkoa bazaie, SACeko autozerbitzu terminalean (San Martzial kalea, 2) egin ahaliko dute matrikula eguneroko 8:00etatik 22:00etara.

Eskaria internetez egiteaz gain, mailaketa proba egin behar da, Udal Euskaltegiari ari direnen edo aurreko ikastaroan aritu direnen kasuan izan ezik. Mailaketa proba egiteko 943 505273 telefonora deitu behar da hitzordua eskatzeko.

Ez pentsatu gehiago eta egin ezazu izen-ematea!

Donostiako Giza Eskubideen 18. Zinemaldia

Gazte Epaimahaiak aukeratzen du Nazioarteko Film Laburren Lehiaketaren irabazlea.

Egunak: 2021ko apirilaren 23tik 30era.
Tokia: Victoria Eugenia Antzokian.
 Gazte Epaimahaiko kide izan nahi duzue?
 Horretarako 18 eta 30 urte artean izan beharko dituzu eta EHU, Deustu eta Mondragon Unibertsitateko ECTS lortzeko aukera izan

2021eko Mikromezu lehiaketa

Leloa: "Hurbileko merkataritza zure auzoan erostearen abantailak".

Epea: martxoak 6.
Norentzat: 10-17 urte gazteentzat.

- 1. kategoria: Lehen hezkuntzako 5. eta 6. mailetako ikasleak eta DBHko 1. mailakoak. Saria: 2 tablet Samsung Galaxy, hizkuntza bakoitzeko bana.
 - 2. kategoria: DBHko 2, 3 eta 4. mailetako ikasleak. Saria: 2 ordenagailu eramangarri, hizkuntza bakoitzeko bana.

Mezuak euskara edo gazteleraz bidal ditzazkezu. Proposatutako gaiarekiko 400 karaktereko gogoeta pentsatu eta parte hartu!

Zure mezuak bidali:
 Posta elektronikoa bidez omic@irun.org
 WhatsApp bidez 688 756 251

Antolatzailea: KIUB. Kontsumo Bulegoa - Irungo Udala

IGazteren Buletin Elektronikoa

Enplegu, ikastaro, mugikortasun, hezkuntza, aisialdi eta boluntariatari buruzko informazio gaurkotu guztia jasoko duzue? Izena eman ezazu iGazteren buletinera! Interesatzen zaizun informazio guztia zure posta elektronikoa jasoko duzue!

Buletinean izena emateko esteka iGazteren webgunean topatuko duzu. Hortaz gain, iGazteren webgunean buletinaren azkeneko alea kontsultatzeko aukera izango duzue beti.

Irungo IGazte

CBA Kultur Gunea - San Juan plaza, z/g

www.irun.org/igazte - igazte@irun.org - 943 505 444 -
Whatsapp: 607 771 173

Aisialdiko begiraleak behar ditugu!

Udako oporrak hasteko geroz eta gutxiago gelditzen dela ikusita, hainbat elkarte udalekuek lan egiteko interesa duten hezitzaile eta zuzendarien bila hasi dira.

Horrela, mota askotako eskaintzak daude eta eskaintza horien guztien inguruko informazioa iGazte zerbitzuaren webgunean aurkituko duzue: www.irun.org/igazte. Hauek dira orain arte zerbitzuak udalekuekiko lan eskaintzarekin loturik bildutako lan eskaintzak:

- Zuzendari lan-poltsa. Bidali CV-a txikiplanen@gmail.com helbidera.
- Itsasondoko Udaleko Hezitzaile - Begirale lan poltsa. Eskaera bidaltzeko epea martxoaren 4ean amaitzen da).
- Begirale eta sukaldariak behar dira. Curriculumak hezkuntza@uema.eus helbide elektronikora bidali beharko dituzte martxoak 31a baino lehen.

Folder
Luis Marianoko 12. zenbakian

Martxoak

4

Komunikazio jardunaldia

Zer: "Burdinbidea Irunen" izenarekin parte-hartze irekiko trenbideari buruzko jardunaldia antolatuko da.

Non: Ficobako auditoriumean.

Ordua: Goizeko 9:00etatik aurrera.

Sarrera: Doako sarrera alde aurretik izena eman zera. Auditoriumaren edukiera 96 pertsonetara mugatuta egongo da.

Izen-ematea: jornadaffccirun@hotmail.com helbide elektronikora idatziz egin beharko da.

Oharra: Irungo Herritarren Foroa eta Irungo Udalaren artean antolatutako jarduerak.

6

Dantza garaikidea

Zer: Dantza konpainiak hiru koreografiak osatutako programa bat aurkeztuko du, mota guztietako publikoentzako aproposa izango den emaldi batean.

Non: Amaia Kultur Zentroan.

Ordua: 19:00etan.

Prezioa: 7,50 euro.

Sarrerak: Interneten bidez, Irungo Turismo bulegoan edo leihatilan ikuskizunaren egun berean.

7

Zinema

Zer: Iciar Bollainek zuzendutako "La boda de rosa" pelikularekin emankizuna.

Non: Amaia Kultur Zentroan.

Ordua: 19:00etan.

Prezioa: 5,50 euro.

Sarrerak: Interneten bidez, Irungo Turismo bulegoan edo leihatilan ikuskizunaren egun berean.

Iraupena: 100 minutu.

Hizkuntza: Gaztelaniaz

11

Zure abenturaren bila

Zer: "Myanmar un país desconocido" abenturazko film laburraren emankizuna.

Non: Amaia Kultur Zentroan.

Ordua: 19:30etan.

Sarrera: Doakoa, aretoko lekuak bete arte.

Iraupena: 45 minutu.

Hizkuntza: Gaztelaniaz.

13

Antzerkia

Zer: "Oymyakon, habitación 101 un film escénico" lana antzetzeko du Khea Ziater konpainiak.

Non: Amaia Kultur Zentroan.

Ordua: 19:00tan.

Prezioa: 7,50 euro.

Sarrerak: Interneten bidez, Irungo Turismo bulegoan edo leihatilan ikuskizunaren egun berean.

Iraupena: 70 minutu.

Hizkuntza: Gaztelaniaz.

14

Ganbera Zikloa Ricardo Requejo 2021

Zer: Iker Martin saxofonista eta Belén Sierra pianojolearen kontzertua, perkusioan Jaime Atristain eta Juan Carlos Moreira saxofonista langue izango dituztela.

Non: Amaia Kultur Zentroan.

Ordua: 19:00etan.

Prezioa: 4,50 euro.

Sarrerak: Interneten bidez, Irungo Turismo bulegoan edo leihatilan ikuskizunaren egun berean.

Denbora-pasen emaitzak

H	J	B	B	L	P	T	Z	A	Z	O	M	G	R
R	Z	N	K	K	I	O	U	V	K	M	O	W	T
Q	A	Y	P	T	P	R	G	B	N	Y	K	Y	H
I	E	Y	F	Y	E	U	Z	H	G	O	A	R	R
B	X	R	U	U	R	L	B	I	E	F	Z	X	C
Q	A	D	R	I	S	E	R	F	H	I	A	R	H
O	T	R	O	E	D	K	Q	S	H	V	L	J	G
L	X	M	A	L	M	A	T	O	M	O	O	Z	G
Z	X	P	U	T	H	O	Z	E	W	K	R	S	O
U	O	D	V	A	X	P	L	P	P	Y	E	G	W
P	C	H	J	Y	Z	U	O	A	M	L	G	P	R
G	K	N	F	Z	T	W	R	T	E	T	H	L	
G	P	V	E	R	K	M	E	I	R	X	O	O	X
A	Z	E	N	A	R	I	O	L	C	U	A	I	N

4	2	1	9	3	8	5	6	7
7	8	3	1	5	6	2	4	9
5	9	6	4	2	7	1	3	8
3	4	9	8	6	1	7	2	5
8	5	7	3	9	2	6	1	4
6	1	2	5	7	4	9	8	3
1	7	8	6	4	5	3	9	2
2	3	4	7	1	9	8	5	6
9	6	5	2	8	3	4	7	1

Jaunartzeak 2021

ERREPORTAJEA+ ALBUMA

155 €
-tik aurrera

Argazkilariak

Letxunborro hiribidea 100,2.
20305 Irun (gipuzkoa)
943 840 113 - 647 930 484
hola@fotogoverbodas.com
www.fotogoverbodas.com

